

Piezīmes un atsaucis Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1355
Sugas nosaukums:	<i>Lutra lutra</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0521800
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Kuja
Eksperts(i):	Valdis Pilāts
Darbs pabeigts:	20.01.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Ūdri apdzīvo visu veidu ūdenstilpes, kur atrodama barība un drošas slēptuves atpūtai un vairošanās vidē. Ūdenstecis ir ūdru pamatdzīvotnes, un no to hidrogrāfijas galvenokārt atkarīga teritorijas bioloģiskā ietilpība. Ezerus, kam svarīga nozīme ūdru barošanās apstākļu uzlabošanā, ūdri pilnībā var izmantot tikai bezledus periodā. Atklātās nosusināšanas sistēmas (grāvjus) ūdri apmeklē, kad tajos ir ūdens un tos neklāj ledus (Ozoliņš et al. 2018).</p> <p>Ūdru populācijas lieluma noteikšanai izmanto ūdenstilpju krasta līnijas garumu. 2021. gadā LIFE-IP LatViaNature kartogrāfi digitizēja ūdenstilpju krastus un aprēķināja to garumu, izmantojot LĢIA ģeotelpisko datu ūdeņu ģeometriju un vadoties no nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ezeru salas netiek ņemtas vērā; - ja upes platākas par 20 m, tiek skaitīti abi krasti; - iespēju robežās jāņem vērā arī kanāli no 2 m platuma, ja tos var rekogniscēt. <p>Dabas parka “Kuja” teritorijā ietilpst Kujas baseina vidusdaļa – upes posms 19,6 km garumā ar pietiekām Lībi, Riebu, Padūkli un Upstu, kuru garums ir 10 vai vairāk kilometri, arī daudz meliorācijas grāvju.</p>

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	SDF: “5–8” (atbilstoši atskaitē par ūdru monitoringu norādītajam). Izmantots ģeometriskais vidējais no popmin un popmax, t. i., “6”.
Unit_CV	Indivīds
Habitat	Cits. Kā jau augstāk minēts, ūdri izmanto dažādas ūdenstilpes un to krastus, kas neatbilst konkrētiem Biotopu direktīvas I pielikuma biotopiem.
Annex I	Na
Annex I_area_USE	Na
Other_area_USE	Kartogrāfiski nomērītais piemēroto biotopu kopējais garums: 357,33 km, no tiem upju krasta līnijas garums – 52,67 km. Tālāk aprēķinos kā Other area_USE izmantoti 52,67 km kā ūdru pamatdzīvotnes statusam atbilstošs lielums.
OK_DEN	Izrēķinātais CV_DEN blīvums 0,12 īp./km. Tas atbilst J. Ozoliņa datiem, kas liecina, ka Latvijā ūdru vidējais blīvums upēs ir 1,2 ūdri uz 10 upes tecējuma kilometriem (Ozoliņš 1999) jeb 0,12 ūdru uz 1 km piekrastes.
OPT_DEN	Attēls zemāk atspoguļo visās Latvijas Natura 2000 teritorijās aprēķināto ūdra blīvumu histogrammu, t. sk. kāds ir ūdra blīvums dabas parkā “Kuja” salīdzinājumā ar citām Natura 2000 teritorijām un optimālo vērtību.

Lauks	Paskaidrojums																																																			
	<div><p>Zaļš: OPT_DEN / Oranžs: CV_DEN</p><table><caption>Data for Density Frequency Chart</caption><thead><tr><th>Blīvums</th><th>OPT_DEN (Frequency)</th><th>CV_DEN (Frequency)</th></tr></thead><tbody><tr><td>0,02</td><td>0</td><td>11</td></tr><tr><td>0,04</td><td>0</td><td>9</td></tr><tr><td>0,06</td><td>16</td><td>0</td></tr><tr><td>0,08</td><td>11</td><td>0</td></tr><tr><td>0,10</td><td>14</td><td>0</td></tr><tr><td>0,12</td><td>0</td><td>6</td></tr><tr><td>0,14</td><td>8</td><td>0</td></tr><tr><td>0,16</td><td>5</td><td>0</td></tr><tr><td>0,18</td><td>5</td><td>0</td></tr><tr><td>0,20</td><td>3</td><td>0</td></tr><tr><td>0,22</td><td>2</td><td>0</td></tr><tr><td>0,24</td><td>3</td><td>0</td></tr><tr><td>0,26</td><td>2</td><td>0</td></tr><tr><td>0,28</td><td>5</td><td>0</td></tr><tr><td>0,30</td><td>2</td><td>0</td></tr><tr><td>More</td><td>17</td><td>0</td></tr></tbody></table></div> <p>CO noteikšanai kā optimālais blīvums izvēlēts “0,14 īp./km”, jo šī vērtība ir nedaudz augstāka par literatūrā doto vidējo un tā sasniegta diezgan daudzās Latvijas Natura 2000 teritorijās, tāpēc ir reālistiska.</p>	Blīvums	OPT_DEN (Frequency)	CV_DEN (Frequency)	0,02	0	11	0,04	0	9	0,06	16	0	0,08	11	0	0,10	14	0	0,12	0	6	0,14	8	0	0,16	5	0	0,18	5	0	0,20	3	0	0,22	2	0	0,24	3	0	0,26	2	0	0,28	5	0	0,30	2	0	More	17	0
Blīvums	OPT_DEN (Frequency)	CV_DEN (Frequency)																																																		
0,02	0	11																																																		
0,04	0	9																																																		
0,06	16	0																																																		
0,08	11	0																																																		
0,10	14	0																																																		
0,12	0	6																																																		
0,14	8	0																																																		
0,16	5	0																																																		
0,18	5	0																																																		
0,20	3	0																																																		
0,22	2	0																																																		
0,24	3	0																																																		
0,26	2	0																																																		
0,28	5	0																																																		
0,30	2	0																																																		
More	17	0																																																		
OK_NEW	Nē, jo suga Latvijā ir labvēlīgā aizsardzības stāvoklī (https://www.daba.gov.lv/lv/zinojumi-eiropas-komisijai).																																																			
AREA_NEW	Na																																																			
OK_INT	Nē, jo suga ir labvēlīgā aizsardzības stāvoklī.																																																			
IND_INT	Na																																																			
Papildus nosacījumi																																																				
Cits lauks																																																				

Literatūra un informācijas avoti

Natura 2000 datubāze (dabas parka “Kuja” SDF).

Ozoliņš J. 1999. Ūdrs *Lutra lutra* (L., 1758) saldūdeņu un to piekrastes ekosistēmās Latvijā. Promocijas darbs bioloģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai. Latvijas Universitāte, Rīga, 131 lpp.

Ozoliņš J. et al. 2018. Eirāzijas ūdra *Lutra lutra* sugas aizsardzības plāns. LVMI “Silava”, Salaspils, 1.–55. lpp.

Ūdru monitorings Latvijā. Gala atskaite par 2014.–2017. gadu. LVMI “Silava”, Salaspils, 20 lpp.